OMAKOTILIITON LAUSUNTO

Lausuntopyyntö/asiantuntijakutsu
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

to 31.5.2018 klo 12.15
HE 28/2018 vp (säteilylaki, radon)

Omakotiliitto

RADON ASUNNOISSA

- Voimassa olevan sääntelyn viitearvojen mukaan asunnon huoneilman radonpitoisuus ei saa ylittää arvoa 400 Bq/m3 ja (uudisrakentamisessa) asunto tulee suunnitella ja rakentaa siten, että radonpitoisuus ei ylittäisi arvoa 200 Bq/m3 (Sosiaali- ja terveysministeriön päätös 944/92).
- Hallituksen esityksessä esitetään, että viitearvoa kiristetään direktiivin mukaisesti niin, että radonpitoisuus asunnoissa ja muissa tiloissa olisi (enintään) 300 Bq/m3. Uudisrakentamisen arvo pidettäisiin entisellään.

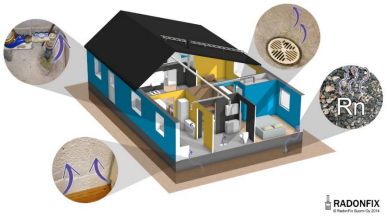
- Vuonna 2015 keskimääräinen sisäilman radonpitoisuus suomalaisessa asunnossa arvioitiin olevan hieman alle 94 Bq/m3.
- Kokonaisuudessaan Suomessa arvioidaan olevan yli 200 000 pientaloasuntoa, joissa sisäilman radonpitoisuus on arvoa 200 Bq/m3 suurempi. Vasta noin 20% näistä kohteista on löydetty Säteilyturvakeskuksen mittauksissa.

- Omakotiliitto pitää säteilylainsäädännön kokonaisuudistusta tarpeellisena, kun tavoitteena on terveyden suojelu säteilyn haitoilta sekä säteilystä aiheutuvien muiden haittavaikutusten ehkäiseminen ja vähentäminen.

- Esityksen valmistelun aikana Omakotiliitto on edellyttänyt, että radonkorjaukset säilyvät vapaaehtoisina olemassa olevassa rakennuskannassa, kun direktiivikin linjaa, ettei viitearvo ole sitova.

Omakotiliitto

RADON ASUNNOISSA

Kuvat: radonfix

- Omakotiliitto pitää esitettyä siirtymäsäännöstä ja Eduskunnan Ympäristövaliokunnan kantaa siirtymäsäännöksiin *(Valiokunta pitää hyvänä, että siirtymäsäännöksissä on olemassa olevan rakennuskannan osalta kohtuullistettu korjausvelvoitetta kohteissa, joissa radonkorjauksia ei ole tehty.)* erittäin kannatettavana: ennen lain voimaan tuloa rakennettujen asuntojen osalta, joissa viitearvo on 300-400 Bq/m3, korjaustoimet viitearvoihin pääsemiseksi voidaan tehdä seuraavan muun korjaustoimen yhteydessä, jossa radonpitoisuuden pienentäminen on tarkoituksenmukaista Suomessa arvioidaan olevan noin 100.000 asuntoa, joissa radonpitoisuus on suurempi kuin 300 Bq/m3.

- Radonkorjauksen tavoitteena on estää tai vähentää maaperästä tulevia radonkaasuja
- Yleisimpiä korjausmenetelmiä ovat alapohjan vuodon tiivistäminen, ilmanvaihdon tehostaminen, radonimuri ja radonkaivo
- Keskimääräinen kustannus on noin 2 500 euroa/korjattava asunto.

- Omakotiliitto painottaa, kuten Eduskunnan Ympäristövaliokuntakin linjaa, sitä että radonkorjausten tulee pysyä kohtuuhintaisina kiinteistönomistajille, koska radonkorjausten markkina voi nousta yli 250 M€:oon.
- Omakotiliitto pitää tärkeänä, että radonkorjauksiin voidaan jatkossakin käyttää kotitalousvähennystä ja suunnittelutyö tulee hyväksyä kotitalousvähennyksen piiriin.

Omakotiliitto

RADON ASUNNOISSA

- Useimmiten korkeimmat radonpitoisuudet ovat vanhimmissa pientaloissa, jotka eivät ole niin tiiviitä kuin uudemmat rakennukset. Näissä vanhoissa pientaloissa asuvat yleisimmin ikääntyvät henkilöt, joiden käytettävissä olevat tulot ovat pienet, joilla näin ollen on huomattavasti vähemmän mahdollisuuksia tehdä investointi radonkorjaukseen eikä kotitalousvähennyskään pienten tulojen takia ole hyödynnettävissä.
- Omakotiliitto esittääkin, että Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) korjausavustusta tarkistettaisiin niin, että erityisesti vähätuloiset ja -varaiset ikääntyneet voisivat helpommin saada avustusta radonkorjauksiin.

- Omakotiliitto kannustaa erityisesti radonmittausten tekemiseen ja korostaa informaatio-ohjauksen (valistus, koulutus, informaatio, neuvonta) merkitystä pientalojen radonkorjauksissa.
- Informaatio-ohjausta tulisi suunnata erityisesti niihin maakuntiin Suomessa - Etelä-Karjalaan, Kanta-Hämeeseen, Kymenlaaksoon, Pirkanmaalle, Päijät-Hämeeseen ja entiselle Itä-Uudellemaalle - joissa radonpitoisuus on suuri.
- Suomen yli 200 000 pientalosta, joissa sisäilman radonpitoisuus on arvoa 200 Bq/m3 suurempi, on noin 20% kohteista mittauksilla löydetty.
- Omakotiliitto esittääkin, että neuvontaan ja radontutkimuksiin osoitettaisiin julkista rahoitusta. Neuvontamenettelyistä on hyviä kokemuksia ja tuloksia esimerkiksi haja-asutusalueiden jätevesisääntelyn osalta.

Kuvat: radonfix

Omakotiliitto

Kiitos!

Kaija Savolainen
Toiminnanjohtaja

Omakotiliitto

Suomen Omakotiliitto ry
Asemapäällikönkatu 12 B
00520 Helsinki

Puh. 040 514 8784
kaija.savolainen@omakotiliitto.fi
@KaijaSavolaine
www.omakotiliitto.fi

Omakotiliitto 1,1 miljoonan kotitalouden, 2,7 miljoonan perheenjäsenen sekä 0,5 miljoonan vapaa-ajan asunnon/asukkaan asialla